Выходить у Львовѣ що дня (кромѣ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Администрація вôдъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакція ул. Францісканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованѣ.

Рекламаціи неопечатанѣ вôльнѣ вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Предплата у Львовѣ въ Администраціи „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провинціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Подиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к
мѣсячно . . . . 45 к
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 48. | Нинѣ: Завтра: | гр. к. Касіяна рим. Еудокіи пм. | рим. к. Григорія П. 2 посту | Субота 29 лютого (12 марта) 1892. | Всхôдъ сонця 6 г. 20 м.; захôдъ 6 г. 0м. Бaром. 751; термом. + 2·0° — 4·1°. | Рôкъ II.

Конець свѣта або — фонетика.

Що тотѝ Русины вже не придумують, то ажь страхъ згадати! Отъ и теперь придумали таке лихо, що ось-ось вже свѣтъ завалить ся. Подумайте собѣ, добрѝ люде, Русины загадали завести у себе, въ своѣмъ письмѣ, трошки лѣпшу правопись, якъ та, що єѣ доси уживали! Конець свѣта та й годѣ! А хтожь то видѣвъ, щобы у Русинôвъ было лѣпше хочь бы въ чôмъ небудь, хочь бы лишь въ письмѣ? На що Русинамъ чогось лѣпшого, на що имъ письма, на що имъ чимъ скорше просвѣчатись? Най будуть такѝ темнѝ, якъ були доси, най ихъ кождый, хто хоче, за нôсъ водить, най держить за чуприну! Русинови засѣ вôдъ письма! Най порпає ся, якъ и доси порпавъ ся, въ смѣтю и гною! Вôнъ лишь хиба й до того! Най гине въ нуждѣ и недоли! Тому, людоньки добрѝ, не дивѣть ся на то, якъ бы то чогось чимъ скорше выучити ся и якъ бы выдобути ся зъ нужды и бѣды. Борони Боже, не шлѣть петицій о полѣпшене своєѣ долѣ, гиньте зъ голоду и холоду, а мовчѣть, и словомъ не обзывайтесь; але слухайте москвофілôвъ та шлѣть чимъ скорше петиціи противъ лѣпшои правописи! Кричѣть: „Ґвалту!“ Мы не хочемо нѣ скорше нѣ лѣпше писати, мы таки зовсѣмъ не хочемо писати! Мы хочемо, абы намъ другѝ писали таки по нашôй шкôрѣ, якъ колись писали нашимъ батькамъ, та якъ ще й теперь пише нашимъ братямъ онъ той сусѣдъ за кордономъ. А вôнъ знає писати! Отъ такого бы й намъ писаря! А мы не хочемо писати, и ще разъ не хочемо, а вже таки нѣякъ не хочемо лѣпше и скорше писати“. — Кажеможь вамъ, добрѝ люде, пôдписуйте чимъ скорше петиціи, що вамъ пôдтыкують москвофілы, бо якъ не стане етімолоґіѣ, якъ заведуть фенетику, то буде конець свѣта. Вся земля, що жиють на нѣй Русины, завалить ся и остануть ся хиба лишь тѝ мыши, що вамъ теперь знищили озимину. Але щобы-сте знали, що пôдписуєте на петиціяхъ, котрѝ вамъ теперь пôдтыкають, то пояснимо вамъ коротенько, що то таке тота етімольоґія та фонетика, вôдъ котрыхъ у насъ такъ закипѣло теперь въ краю.

Знаємо, що москвофілы не дадуть вамъ пôдписувати петицій противъ мышей, що вамъ таку страшну роблять шкоду въ поли, бо мыши не займають ся правописею, тожь и москвофілôвъ они нѣчого не обходять. Але може прецѣ кому прийшло бы на гадку написати якупетицію противъ мышей, та ще може — хочь крый васъ Боже вôдъ того — по руски, и вôнъ хотѣвъ бы написати слово „мышь“, такъ напытає собѣ клопôтъ. Чи писати „мышь“, чи „мышъ“, чи „мишь“ чи „мишъ“, чи наконець „миш“? Отъ маєте! Хибажь то не бѣда, коли одно слово можна ажь пять разôвъ инакше написати, а все таки буде тота сама мышь. Спытайтежь теперь тыхъ, що вамъ кажуть пôдписувати петиціи противъ правописи, най вамъ скажуть, якъ найлѣпше написати слово „мышь“, а побачите, якъ они будуть крутити ся, и жаденъ вамъ того не скаже, а хочь буде вамъ и доказувати, то такъ, що и вамъ и єму вôдъ того ажь въ головѣ закрутить ся.

Спытайте єго насамперёдъ, длячого въ тôмъ словѣ треба писати по „м“ букву „ы“? — Той, що добре знає, якъ творять ся слова, що знає науку о тôмъ, такъ звану етімольоґію, то скаже вамъ такъ: по грецки называє ся „мышь“ — μῦς (вы не умѣєте и прочитати того слова, то скажемо вамъ, що оно читає ся „міс“); длятого отже, що въ тôмъ словѣ по грецки пише ся букву „υ“, то Русынъ повиненъ писати „ы“. Бѣдный же ты Русине! Коли хочешь пожалувати ся на мыши, що тобѣ роблять въ поли шкоду, то мусишь насамперёдъ выучити ся грецкого языка, абысь знавъ якъ написати по руски слово „мышь“! А коли дитина учить ся въ школѣ по руски писати, то хиба спровадити для неи Грека, абы єѣ выучивъ правильно по руски писати. Спытайтежь дальше: для чого въ словѣ мышь пише ся на кôнци „ь“ и чи лѣпше писати „ь“ чи „ъ“? И знову вамъ певно не вытолкують того тѝ, що дають пôдписувати петиціи противъ улѣпшенои правописи. Оденъ скаже вамъ: Треба писати „ь“, бо по „ш“ не можна писати „ъ“. А вы спытайте єго заразъ: Длячого? — Другій скаже вамъ, що треба писа-

4

Якъ молодый Лавро пôшовъ до чорта.

Старо-голяндска історія. — Розповѣла Анна Айхбергъ.

(Дальше.)

Що дня вôдтакъ ходивъ мінгеръ по хатѣ та все собѣ померкувавъ: „Никито, Никито де Кайзере, мôй зятю!“ Пхавъ нôсъ въ кождый горнець, въ кожду ринку, ба навѣть ажь взявъ ся обтирати зеркальце въ свѣтлици полою вôдъ свого кафтана. Коротко сказавши, придумувавъ лишь надъ тымъ, якъ бы то все найлѣпше приладити на приѣздъ достойного Кайзера.

Мимо тои заповѣдженои радости ходить Захарко засумованый якъ темна нôчь, що ажь наконець бурмістръ мусѣвъ єго спытати:

— Що вамъ такого, молодый чоловѣче? Веселѣть ся, приѣде мінгеръ де Кайзеръ!

Захарко скрививъ ся на то, нахиливъ ся на стôлъ и ставъ бубнити на нѣмъ пальцями. „Правду сказавши — менѣ треба зъ вôдси забиратись.

— И то все?

— Все?

— Та оно и такъ, вы чейже не могли гадати, що будете тутъ вѣчно сидѣти. И найлѣпшѝ приятелѣ мусять розлучити ся. По сѣй быстроумнôй замѣтцѣ сказавъ ще мінгеръ гнѣвливо „Гмъ! гмъ!“ а Захарко выдививъ ся здивованый на него.

— Слухайте, вы думаєте, що я такій дурный? Хиба не догадуєтесь, що я знаю, що вамъ бракує? Сказати вамъ?

— Кажѣть!

— Думаєте, що я слѣпый, чи що? Вы, паничу — ха! ха! ха! — вы залюбленѝ!

— Залюбленый?

— Та то ходить по людяхъ — нѣчо въ тôмъ злого. — И старый похитавъ на то весело головою.

— Правду кажете — вôдповѣвъ Захарко зъ спокоємъ, — я залюбивъ ся.

— Ага, коли она грала: Брень! брень! брень! а вы: Дзень! дзень! дзень! то помѣжь васъ обоє влѣзъ божокъ любови; що, не такъ? Та бôйтежь ся Бога, чомужь зъ нею не поговорите? Якѝ вы дурнѝ, чомужь не скажете тôй, котру такъ убожаєте, що ожените ся зъ нею?

Захарко выдививъ ся уважно на свого достойного приятеля.

— Женити ся зъ нею? То рѣчь не така легка.

— Хиба може не хоче?

Захарко покивавъ головою. — То нѣ!

— Ну, то, на милôсть Бога, чогожь бoите ся?

— Боюсь єѣ батька.

— Батька? Отъ то менѣ красный коханокъ! Не будьте боягузомъ! Говорѣмъ смѣло, не укрываючи чувствъ: Я знаю ту дѣвчину, и маю пôдставу припускати, що єѣ батько бувъ бы радъ, колибъ єѣ позбувъ ся. Вôнъ єѣ любить, то правда, але она єму трохи за жива. Лишь смѣло до дѣла, Захарку, хто дбає, той має!

— Алежь, паноньку, у мене нема нѣ грошей, нѣ становища.

— Хибажь такъ! Тажь вôнъ має досыть и для себе и для васъ. А вôдтакъ памятайте собѣ добре: Що ся стало, то пропало.

— Я то знаю, лишь не розумѣю, до чого вы то кажете.

— Она у него одиначка; коли поберетесь зъ нею противъ єго волѣ — то вôнъ вамъ простить. Та й я за вами слôвце промовлю — и вôнъ мусить змякнути. И мінгеръ поставивъ ся при тôмъ, якъ пристало на бурмістра.

Захарко дививъ ся на него, що єму ажь очи свѣтили ся. — Отже вы менѣ радите…

— Нѣчого не раджу. Кажу вамъ лишь одно: що ся стало, то пропало, и вôнъ дасть ся перепросити.

— Але якъ тутъ утечи — въ тôмъ штука.

— Слухайте, Захарку, я вамъ покажу, що я вашь приятель. Дамъ вамъ мою чайку,

ти ,,ь", бо такъ пишуть Москалѣ. И зновъ выходить на то, що Русинъ, колибъ хотѣвъ писати по своему, то мусѣвъ бы ити насамперед въ науку до Грека, Москаля, Поляка, Чеха, може ще до Нѣмця, Француза и т. д. Або хиба таки най бы зовсѣмъ не учивъ ся по своему. Отъ того то и хотять москвофілы Они хотять, щобы Русины не учили ся по своему, щобы не стали народомъ просвѣченнымъ, щобы имъ не захочувало ся жити лѣпше на свѣтѣ, и тому то они всюды, де лишь можуть, спыняють всяку народну роботу Русинôвъ.

Тому то пôдняли они теперь таку аґітацію противъ улѣпшенои правописи рускои, бо боять ся, що Русины готовû стати панами въ своѣй хатѣ, а они хотѣли бы, щобы Русинъ бувъ завсѣгды наймитомъ. Улѣпшена же правопись каже такъ: пиши такъ, якъ повинно ся найлѣпше говорити. Правопись та учить писати пôсля голосу и длятого называє ся зъ грецка ,,фонетикою". Коли хочешь написати слово ,,мышь" або ,,нынѣ", то не диви ся на то, що они по грецкû пишуть ся μῦς и νῦν, лишь пиши: ,,миш" и ,,нині" (въ послѣднôмъ словѣ для того ,,ï" що оно мягчить попередну букву); знакъ ,,ь" давай лишь тамъ, де єго конче потреба, а ,,ъ" не пиши, бо єго нѣхто не выговорює; на него шкода мѣсця на папери и часу. Атже навѣть и Москалѣ почали вже въ своѣмъ письмѣ выпускати ,,ъ", а якійсь Москаль вырахувавъ, що якъ бы у всѣхъ тыхъ книгахъ, въ котрыхъ, списанû всѣ законы россійскои державы, а котрыхъ єсть мабуть пятнацять, выпустити всюды ,,ъ", то зъ тыхъ грубезныхъ книгъ зробилось бы лишь 14. — Отже одна книга выйшла лишь на саме ,,ъ"!

Такъ то видите задля марнои рѣчи, лишь длятого, що Русины хотѣли бы, щобы имъ було лекше и лѣпше въ рôднôй мовѣ писати, розпочали москвофілы шалену аґітацію. Не дайтежь баламутити ся, не слухайте тыхъ аґентôвъ москвофільскихъ, що васъ намавляють пôдписувати петиціи противъ улѣпшенои привописи, бо имъ не ходить о ваше добро, имъ не ходить о то, щобы руска мова процвитала и розвивала ся, та щобы той, хто тою бесѣдою говорить, живъ лѣпше на свѣтѣ, але они хотѣли бы ту мову знѣвечити и згладити зô свѣта всѣхъ Русинôвъ. Ото ихъ цѣль, ото ихъ задача и тому они васъ бунтують противъ рôдного слова и письма.

Д о п и с ь.

Зъ пôдъ Надвôрнои.

[Нужда и голодъ на Пôдгôрю. — Лихварѣ. — Продажь на раты.]

Гадаю, що й одного села немавъ нашôмъ повѣтѣ, въ котрôмъ не було бы ,,Народнои часописи". Позаякъ видко, що ,,Народна часопись" сѣє саме здорове зерно, (то нашь обовязокъ и такъ намъ совѣсть наказує, *Ред.*) тожь заявляємо повне признане тымъ людямъ, що пôднялись труднои роботы на поли просвѣтнôмъ. Одно лишь намъ прикро, а именно то, що нашû люде интеліґентнû и просвѣченû селяне не користають зъ нагоды доброи и не пересылають до помѣщеня вôдповѣдного числа дописей, хочь намъ здає ся, що свѣтла Редакція нѣколи ще нѣкому помѣщеня розумнои дописи не вôдмовляла. (Певно, що нѣ; лишь мы мусимо зважати на то, щобы въ дописяхъ були факты и правда, та щобы не було въ нихъ лайки або рѣчей, що пôдбурювали бы однихъ противъ другихъ. *Ред.*) Коли допись въ иншôй часописи помѣщаємо, то пишемо щось нового для того, щобъ те розôйшлось, якъ то кажуть: ,,по всѣмъ усюдамъ" и и щобъ кожде село могло о тôмъ довѣдатись, и коли добре, собѣ зъ того прикладъ брати, або коли зле, то абы себе и другихъ вôдъ того остеречи. Колижь о те ходить, то якъ разъ наша ,,Народна часопись" до того дуже догôдна.

Тому прошу Васъ, Родимцѣ, подавайте вôдъ себе всякû вѣсти, чи они добрû чи злû, то они придадуть ся другимъ, дальше васъ мешкаючимъ вашимъ братямъ, и всѣмъ людямъ.

Я постановивъ про свои стороны дещо хоть въ коротцѣ написати, и отъ доношу вамъ зъ Пôдгôря, що и до насъ голодъ вже заглядає. Заглядає голодъ, але знаєте, для мене голодъ ще не є такій страшный, бо голодъ все не буде. Для мене десять разôвъ страшнѣйша та обставина, що нашъ пôдгôрскій нарôдъ зъ року на рôкъ упадає. А упадає дуже скоро. Я слѣдивъ за причинами и переконавъ ся, що найбôльшою причиною упадку є темнота. — Зъ темноты у насъ користають лихварѣ, ба та ще й якъ користають! Отъ послухайте: Лише въ моѣмъ селѣ родиннôмъ, чуслячôмъ до 400 нумерôвъ, єсть до 1200 штукъ худобы, зъ котрои заледви 350 штукъ єсть власностею селянъ, а решта сама лихварска. У насъ лихварѣ людей такъ въ довги запутали, що богме Боже, люде зъ довгôвъ не въ силѣ выдобутись — и будуть мусѣли вѣчно лихварскими невôльниками позôстати.

Лихварь позичивши хлопови 5 зр. готôвкою, а на 5 зр. зборгує горôвки, муки и т. п. жадає вôдъ хлопа, щобы єму мале теля пасъ, зимувавъ и ховавъ черезъ 3. роки ажь до коровы. Такихъ случаѣвъ у насъ не оденъ але 200 кôлька. Зважтежь ласкаво, коли хлопъ має такихъ лихварскихъ троє телятъ а 4. до 5. морґôвъ гôрского ґрунту, то що єму остане на выживлене, коли вôнъ навѣть орати своє поле не може, бо мусить худобу лихварямъ выпасати и зимувати за двѣ пятки 3 роки?!

Крôмъ того лихварѣ забирають за безцѣнъ ґрунты у людей, пхають ся купами до села, ну а тогди вже обснують хлопа якъ паукъ муху. Не поможе пересторога хоть бы й найревнѣйшого священика або якого честного чоловѣка, бо лихварѣ здеморалізують людей до непоправы. Дуже бы було добре, кобы выйшла въ дорозѣ законодавчôй така постанова, абы по селахъ не було вôльно лихварямъ осѣдати. Вѣрте, що нарôдъ економічно пôднѣсъ бы ся. Нашû люде кажуть: Була колись панщина, але теперѣшна лихва и всякû махінаціи сто разъ гôршû вôдъ панщины.

То тôлько зъ селянами, а щожь дѣє ся у насъ зъ бѣднѣйшими панами и взагалѣ зъ интеліґенцією. Лихварѣ и на нихъ свои сѣти запустили. Отъ прийде першого, иде панъ до уряду по пенсію, а ту лихварь вже коло дверей. ,,Прошу, пане, — каже — ну 10 зр. за сурдутъ и споднѣ! — И выдре силомôць, а чоловѣкъ зъ якими 15 або й 10 зр. вертає до дому и мусить зъ жѣнкою и кôлькома дѣтьми черезъ цѣлый мѣсяць голодъ терпѣти. Лихварь давъ на выплатъ ґарнітуръ за 30 зр., вартуючій може 15 зр., а на другихъ 15 зр ошукавъ по просту. Тожь гадаю, що и те було бы добре, щобъ вже разъ и на се якій законъ бувъ ухваленый, бо такû рѣчи рôвнають ся всякимъ иншимъ переступствамъ. Коли кого за обманьство або спроневѣрене надъ 5 зр. вязницею карає сь, то чому не можь бы и того укарати, що за сурдутъ, споднѣ и камизельку вартости 15 зр. взявъ ажь 30 зр.? — Подôбныхъ крутарствъ лихварскихъ на тысячѣ начислили бы-сьмо, а прецѣ и те свôй конець повинно бы мати.

Карпа и коня, коли схочете. Карпо анѣ словомъ не вôдозве ся до васъ; вôнъ рѣдко говорить а нѣколи не думає.

— Охъ. мінгеръ, вы менѣ бôльше якъ батькомъ! Чижь я мôгъ бы бувъ сподѣвати ся, що въ такъ поважнôмъ чоловѣцѣ знайду тôлько сочувства.

— Сочувства? Про мене, най и такъ буде. Але заждѣть, ажь побачите чайку, копичокъ зъ румомъ и боровичкою та пѣчь зъ гранею. Правдиве сочувство памятає о тôмъ, що чоловѣкъ мусить ѣсти и пити. Чайка буде кождои хвилѣ для васъ готова.

Коли Захарко опинивъ ся вôдтакъ въ сѣнехъ, то ажь мало не пукъ зô смѣху, а тамъ за дверми розложивъ ся мінгеръ въ своѣмъ крѣслѣ и такъ реготавъ ся, що ажь єму сльозы капали зъ очей...

На другій день прийшовъ Захарко сказати свому любому приятелеви щось дуже важного. а то, що вôнъ вже готовъ.

— Ой, хитрый же зъ васъ чоловѣкъ! На колижь вамъ треба чайки? Видите прецѣ, що я готовъ додержати слова.

— Завтра рано, на пяту годину.

— На пяту годину! — крикнувъ мінгеръ наляканый. Карпо ще нѣколи въ своѣмъ житю не вставав о пятôй годинѣ. Вôнъ и теперь не встане, не буде мôгъ встати.

— Хибажь щасте мого житя мало бы розвѣятись черезъ Карпа?

— Чомужь ажь о пятôй? А не буде доста о девятôй?

— Рѣчь неможлива. О пятôй годинѣ насъ нѣхто не побачить, а коли о десятôй оглянуть ся, що насъ нема, то мы выграли, бо въ цѣлôмъ Сіпкенѣ нема коня, щобы насъ здогонивъ.

— То правда. Я ще щось бôльше для васъ зроблю, пôдплачу Карпа; най собѣ купить нову табакерку. Одно лишь не може бути; я такъ раненько не встану, абы васъ выправити въ дорогу.

— Боже борони, — вôдповѣвъ Захарко нѣбы жалуючи мінгера — а дежь бы мы васъ хотѣли трудити.

— Ну, такъ въ имя Боже! Мы такожь були колись молодû! Що, може не правда, гôльтаю?

VI.

На другій день Метю страшно голова болѣла, — такъ бодай говорила тѣтка Єта. Мінгерови то якось не сподобалось, покивавъ головою и сѣвъ снѣдати. Ще й въ часѣ обѣду не було ѣй лекше и мінгеръ мавъ зновъ нагоду покивати головою. Пополѣвши, сѣвъ вôнъ, якъ що вечера, зъ тѣткою Єтою до картъ.

— Чуєшь, Єто, я буду таки дуже щасливый, коли мінгеръ де Кайзеръ побересь зъ нашою Метьою.

— Хибажь не видишь, що мінгеръ для Метѣ трохи за старый?

— Єто, не злость мене! Кажу тобѣ, що такій де Кайзеръ не може нѣколи бути старый.

— Най и такъ буде, але все таки бувъ вôнъ колись молодшій. Она єго не полюбить.

— Любити — любити? Абожь я любивъ свою мефровъ, а прецѣ мы якось жили выгôдно и въ мирѣ.

— Бо то вы були.

— Єто, держи языкъ за зубами.

Мінгеръ бувъ бы ще бôльше злостивъ ся, але ось єму упала добра карта и вôнъ ажь повеселѣйшавъ, — коли хтось наразъ ставъ голосно бити довбенькою въ браму.

— Якійсь чоловѣкъ допытуєсь за вами — дала служниця знати.

— Теперь не пора приймати гостей; мене нема дома, — крикнувъ мінгеръ гнѣвливо. — Скажи єму, най забирає ся. Або нѣ, скажи, най зажде.

И мінгеръ ставъ дальше грати. Може за пôвъ годины отворились дверѣ знову и служниця вôдозвалась: ,,Вôнъ все ще жде, каже, що бувъ бы дуже щасливый, колибъ...."

— Рушай! А то проклятый дѣдоводъ. Скажи єму, най завтра прийде! — Служниця выйшла и мінгеръ ставъ грати дальше, але въ тôй хвили хтось запукавъ легенько до дверей.

— Ходи, най тебе повѣшу! — крикнувъ мінгеръ сердито и кинувъ картами на стôлъ. На порозѣ появивъ ся маленькій, старый

Я вôдъ себе написавъ тôлько про бѣду нашу, а хто ласкавый, то най вôдъ себе де що ще бôльше до нашои „Народнои часописи“ подасть, то й я ще колись де о чôмъ напишу. Здоровенькі будьте: *Вашь Бадьо.*

Переглядъ політичный.

Найважнѣйшою справою въ нашôй державѣ єсть нинѣ справа управильненя валюты, надъ котрою радять анкеты у Вѣдни и Будапештѣ. Обѣ анкеты суть майже одноголосно за тымъ, щобы завести золоту валюту, а о скôлько показуе ся, то бôльшôсть єсть за тымъ, щобы замѣсть теперѣшного ґульдена, бувъ пôвъ-ґульденъ грошевою одиницею.

Монахôвска Allg. Ztg. доносить, що россійскій міністеръ фінансôвъ стягає поволи золото изъ заграницѣ. Цѣль того стяганя готôвки не звѣстна; припускають, що розходить ся о велику емісію нотъ рублевыхъ.

Кажуть, що россійске міністерство войны вôдкинуло перпу велику посылку новыхъ карабінôвъ, походячихъ зъ французскихъ фабрикъ.

Новинки.

Львôвъ дня 28 (11 марта) лютого.

— **Є. Ексц. п. Намѣстникъ** ґр. Бадені повернувъ вчера зъ Кракова до Львова.

— **Въ школѣ рôльничôй въ Ягольницы** розпочинає ся курсъ школьный въ днемъ 1 липня с. р. а поданя о приняте до тои школы треба вносити до 15 мая. Першеньство будуть мати сыны селянъ, що мають власне господарство. Тй будуть мати безплатно цѣле удержанє а навѣть одѣжь. Однакъ кождый повиненъ постарати ся мати бѣлє и добрй юхтовй чоботы. До поданя долучити треба доказы укôнченого 16-го року житя (метрику), свѣдоцтво укôнченои зъ добрымъ успѣхомъ народнои школы, свѣдоцтво моральности и дотеперѣшного занятя та свѣдоцтво лѣкарске доброго здоровля. Поданя вносити треба до дирекціѣ тои школы.

— **Выробы коломыйскои школы гончарскои**, остаючои пôдъ управою п. Климашевского, надôйшли на выставу въ Соймѣ и сими днями вже будуть выставленй. Выробы тй, то або вѣрнй копіи типовыхъ выробôвъ народныхъ, або улѣпшенй школою выробы народнй въ точнôмъ стилю рускôмъ.

— **Зъ Теребовлѣ** пишуть намъ: Въ XXXI-шй роковины смерти Т. Шевченка устроює руска читальня во второкъ дня 15 марта вокально-деклияматорскій вечерокъ, при вспôвучасти квартету „Львôвского Бояна“. Чистый дохôдъ призначеный на цѣли читальнѣ. Добровôльнй датки приймає комітетъ зъ подякою. — Зъ комитету: *В. Єхъ. — Стеблецкій*, суд. ад.

— **Загальнй зборы ремѣсничого товариства „Зоря“** у Львовѣ вôдбули ся минувшои недѣлѣ. Изъ справозданя о дѣяльности товариства показуєсь, що товариство мало въ 1891 р. 462 зр. 4 кр. доходу а 443 зр. 64 кр. розходу, а фондъ его выносить въ днемъ 6 марта 1892 р. 745 зр. 19 кр. и єсть умѣщеный въ цѣнныхъ паперахъ и на книжочку щадничу „Народнои Торговлѣ“. Въ вôддѣлѣ бібліотечнôмъ має товариство 300 томôвъ, а члены розпозичили до читаня 85 томôвъ. Товариство уладжувало фестинъ, аматорскй представленя а въ зимѣ вечерницѣ зъ вôдчитами, спѣвами и домашными забавами. Вôдчиты мали пп.: Нагôрный (чотири разы) „Зъ записокъ подорожного“; проф. Вахнянинъ зъ рускои исторіѣ и одну гумореску; проф. дръ Целевичъ: „О давнôмъ мѣщаньствѣ львôвскôмъ“; панѣ Марія Нагôрна сценічный творъ „Выборы“; крôмъ того товариство святкувало спôльно въ комнатахъ Рôздво и Великдень. До нового выдѣлу выбрано пп.: Василя Нагôрного, проф. Анатоля Вахнянина, дра Костя Левицкого, Григорія Васѣку, Павла Мартинова, Володимира Прийму, Петра Згурского, Дмитра Ковальского и Николая Хлѣбкевича. На заступникôвъ выдѣловыхъ выбрано пп.: Петра Тиблючиньского, Якима Гриньга и Іосифа Данилюка; контрольорами выбрано пп.: Сохоровского и Федуня.

— **Поступъ въ хірурґіи.** Проф. Бенедиктъ повѣдомивъ медичну колеґію у Вѣдни, що ему повело ся вылѣчити сороклѣтного мужчину вôдъ епілептичныхъ судорогôвъ цѣлого тѣла вôдъ многихъ лѣтъ, черезъ операцію. Вôнъ отворивъ хорому чашку и вынявъ вôдтамъ мозковй звоѣ, въ котрыхъ була недуга. Рана загоила ся скоро.

— **Огнѣ.** Зъ Волковець пôдъ Борщевомъ доносять, що тамъ въ понедѣлокъ, дня 7 марта, повставъ огонь въ тамошнôй церквѣ. Огонь спостерегли вже ажь тогды, коли зъ великого престола остала лишь купа вугля. Страта доходить до 8.000 зр. Причины огню не знати. Згорѣла такожь чудотворна икона Матери Божои въ срѣбнôй оковѣ.

— **Отроєнє грибами.** Въ Новоселици, при границы россійскôй на Буковинѣ, купила дня 2 с. м. селянка, Олена Верстюкъ, сушеныхъ грибôвъ на торзѣ, а зваривши та спожививши ихъ, розболѣла ся, а потôмъ середъ прояв ôвъ отроєня померла. Судово-лѣкарска комісія засвѣдчила, що грибы були ѣдовитй и навели смерть на нещасливу жѣнку.

— **Листонось дефраудантомъ.** Въ тутешнôмъ урядѣ почтовôмъ выкрыли дефраудаціи, якихъ допускавъ ся дуже зручно листонось Величко. Черезъ цѣлй два роки провадивъ вôнъ таку маніпуляцію, що отвиравъ листы грошевй, вынимавъ зъ нихъ грошѣ, а вôдтакъ чекавъ, ажь поки не дôстане якій иншій листъ зъ грôшми, щобы мôгъ першій вôддати, а другій знову задержати на кôлька днѣвъ. Стороны черезъ те дôставали посылки грошевй о кôлка днѣвъ пôзнѣйше. А отвиравъ листы такъ зручно, що стороны не могли того навѣть догадати ся, а не то пôзнати. Величко єсть батькомъ 9-ро дѣтей и сидить вже въ слѣдчôй взяници. Розказують, що коли дотычный урядникъ явивъ ся у Величка въ хатѣ, абы его арештувати, дѣти зъ плачомъ кинулись до него и просили: „Не берѣть намъ тата!“

— **Черезъ довги позбавивъ ся житя.** Пôдофіциръ полевои артилєріѣ, Каливода, наробивши у перемыскихъ лихварѣвъ значныхъ довгôвъ и не маючи зъ чого сплатити, выдаливъ ся оногды зъ Перемышля безъ позволеня своеи власти и пôшовъ до границѣ россійскои. На доносъ шинкаря въ Равѣ рускôй, куды пôдофіциръ зайшовъ покрѣпити ся, возвавъ его жандармъ о леґітімацію. Пôдофіциръ не мôгъ вылеґітімуватись, тогды жандармъ арештувавъ его и завѣвъ до касарнѣ жандармеріѣ, абы списати протоколъ. Заки однакъ жандармъ встигъ здати командантови свому рапортъ, пôдофіциръ Каливода вынявъ револьверъ и застрѣливъ ся.

— **Покинувъ доньку а взявъ маму.** Въ Аббаціи стала ся при кôнци сихъ мясниць цѣкава подѣя. Кôлька недѣль тому назадъ приѣхала тамъ изъ Сеґедину одна богата панѣ зъ 17-лѣтною донькою и замешкала въ „готели Стефанія“; мати 37-лѣтна, дуже ще хороша особа, вôдъ кôлькохъ мѣсяцѣвъ вдовиця, а донька, то свѣжа, въ самôмъ розцвѣтѣ квѣточка и наречена якогось богатого и молодого чоловѣка зъ Будапешту, котрый въ мясницѣ часто навѣдувавъ ся до своєѣ нареченои и єѣ матери. Послѣдного дня мясниць выѣхала донька зъ одною знакомою родиною до Рєки, бо мати дуже на то наставала, а забавивши тамъ день, вернула вечеромъ домôвъ. Якежь було єѣ здивованє, коли не застала дома нѣ матери нѣ нареченого, лишь письмо вôдъ матери на столѣ, котра ѣй написала, що выѣхала зъ єѣ нареченымъ, бо вôнъ женить ся зъ нею; мати давала ще доньцѣ въ письмѣ всѣлякй добрй науки. Бѣдна дѣвчина мало не згинула зъ розпуки и ажь вôдъ розуму вôдходила, та хто знає, що було бы зъ нею стало ся, якъ бы єѣ знакомй не взяли були єѣ въ свою опѣку. Они постановили теперь завезти бѣдну дѣвчину, що наразъ стратила и матѣрь и нареченого, назадъ до Сеґедину.

— **Ходяча загадка.** Въ Кишеневѣ (въ Россіи) придержано на улици 10-лѣтну волокиту-дѣвчину, котра, кажуть, добре говорить по польски, по французки, по нѣмецки, по италіяньски, по румуньски и троха по россійски. На поліціи въ слѣдствѣ зôзнала, що походить зô Львова, що тутъ ходила до школъ и до пансіонату, що родичѣ єѣ вôдтакъ выѣхали до Парижа, тамъ батько умеръ и мати вернула зъ нею до Львова, вôдки небавкомъ выѣхала до Румуніѣ до кревныхъ а въ дорозѣ оставила єѣ на якôйсь стации. Подала такожь, що называє ся Марія Анджеєвска.

— **Выродокъ.** Въ селѣ Дупельнику въ Россіи народила ся дитина, маюча двѣ головы, три руки, двѣ ноги и хвôстъ. Друга голова выходить зъ правого боку, має одну спôльну лѣву руку а праву окрему. Такъ само окрему праву руку має и перша голова при плечи, повысше другои головы; животъ оденъ а ноги лишь двѣ. Хвôстъ єсть звышь три цалѣ довгій. Выродокъ лишь трошка бôльшій вôдъ здоровои, новонародженои дитины, и важить 8 фунтôвъ. Выродокъ прийшовъ на свѣтъ неживый. Мати, котра вже має одну дитину, що бѣгає, числить 25 лѣтъ и була вовсѣмъ здоровою, ажь при злогахъ и по нихъ занедужала сильно.

---

† Посмертнй вѣсти.

Ростиславъ Іосифъ Луцыкъ, товаришь штуки друкарскои, уродженый въ р. 1850, заосмотреный св. Тайнами, упокоивъ ся дня 9 Марта с. р. о 3 год. по полудни. Вѣчная ему память!

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 11 марта. Є. Вел. Цѣсарь поверне въ недѣлю зъ Мірамаре до Вѣдня.

Петербургъ 11 марта. Приѣздъ ґен. Гурка и Коханова до столицѣ наступивъ несподѣвано и має стояти въ звязи зъ зарядженями войсковыми.

Берлинъ 11 марта. Цѣсарь Вільгельмъ перестудивъ ся и занедужавъ такъ, що ажь мусѣвъ положити ся.

Римъ 11 марта. Въ Тарентѣ прихоплено 138 членôвъ тайного товариства злочинцѣвъ „Mala-Vita“.

чоловѣчокъ въ добре вже вытертôй сурдутинѣ, а пôдъ пахою державъ зôмнятый капелюхъ та спозиравъ на мінгера.

— Якъ вы смѣєте приходити о сѣй порѣ? Чого хочете? Я вамъ разъ казавъ, прийдѣть завтра. А то непорадна година зъ тыми людьми. Чи не дасьте менѣ спокою? Що.... о.... о? — И мінгеръ ажь задыхавъ ся.

Старенькій чоловѣчокъ поступивъ ся о крокъ близше.

— Я хотѣвъ бы дуже зъ вами поговорити. Маю вамъ богато и щось важного сказати и....

— Стара байка! — крикнувъ мінгеръ.— Якъ вы называєтесь?

— Простѣть, що я забувъ вôдъ разу сказати. Я, бачите, не привыкъ до того, бо мене весь свѣтъ знає. Я Никита де Кайзеръ зъ Ротердаму.

Мінгеръ ванъ Стенъ зложивъ ся якъ ножикъ. А тѣтка Єта и собѣ валякала ся та лишь выдивилась.

— Я прибувъ скорше, якъ вы того сподѣвались.

— Царю небесный! — крикнувъ мінгеръ ванъ Стенъ и схопивъ ся на рôвнй ноги, обôймивъ гостя за шию и, хочь той не дававъ ся, поцѣлувавъ его таки въ самъ чубокъ перуки.

— Никита де Кайзеръ, великій, богатый де Кайзеръ — и такъ приняти такого де Кайзера! Вôнъ таки силомôць посадивъ де Кайзера на свое крѣсло та ще й поставивъ ему стôльчикъ пôдъ ноги, а вôдтакъ, якъ бы ему прийшла щаслива гадка, крикнувъ наразъ:

— Закличь менѣ Метю! Якъ же ѣй дуже хотѣло ся мінгера побачити! Скоренько, Єто, скоренько!

— Гендрікъ, тажь не забувай, що она нездужає, — вôдповѣла тѣтка Єта и ажь руки заломила.

— Насамперѣдъ то, що неприємне, а вôдтакъ приємнôсть,—перебивъ де Кайзеръ.— Сѣдайте собѣ, мінгеръ; вы мене роздразнюєте. Я мавъ свою причину, що прийшовъ сюды несподѣвано и не сказавъ свого имени. Вы може знаєте, що у мене єсть сынъ. Вôнъ утѣкъ вôдъ мене. Мы розôйшлись въ гнѣвѣ. Вôнъ пôйшовъ якъ бы до Сіпкенъ. Бувъ може тутъ? Менѣ бы конче зъ нимъ видѣтись— конче поговорити.

— Нѣ, его тутъ не було, але бувъ его приятель, принѣсъ ще й поручаюче письмо вôдъ вашого сына. Може знаєте — Захарко Янзенъ зъ Ротердаму.

— Не чувъ про такого. Дежь вôнъ?

— Го, го! То хитрый лисъ! Выбравъ ся въ дорогу и я ще й самъ постаравъ ся для него о дуже миле товариство. Молодй люде,— то звычайно, якъ молодй!

— Кажѣть же, якъ выглядавъ той хлопчище, вы старый та не розумный, — почавъ мінгеръ де Кайзеръ кричати сердито.

(Конець буде.)

Одвѣчальный редакторъ: Адамъ Креховецкій.

Инсераты („оповѣщеня приватнѝ“) якъ для „Народнои Часописи“ такъ также для „Ґазеты Львôвской“ принимає лишь „Бюро Дневникôвъ“ Людвика Пльона, при улици Кароля Людвика ч. 9, де также знаходить ся Експедиція мѣсцева тыхъ ґазетъ.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.